

Met liefde werken

Over de
Leger des Heils
aanpak

Tweede gewijzigde druk

Met liefde werken

Over de Leger des Heils aanpak

Vooraf

Werken bij het Leger des Heils

Je werkt bij het Leger des Heils. Je werkt er nog maar kort of al langere tijd. Het was een bewuste keus om bij het Leger des Heils te gaan werken of dit was voor jou gewoon een van de mogelijkheden. Het soort werk dat je doet, zou je ergens anders ook kunnen doen. Het is gewoon werk. En tegelijk is het anders. Je werkt bij een christelijke organisatie die een eigen manier van werken heeft. Het Leger des Heils vormt een groep van mensen die zich laat inspireren door het evangelie van Jezus Christus.

Je weet dat dit betekenis heeft. Je hebt daar zelf ook gedachten bij. Toch is het niet altijd eenvoudig om aan te geven, wat het betekent in het werk van alle dag. Dit boekje wil je daarvoor een handreiking bieden. Niet om het laatste woord te hebben. Niet om voor te schrijven hoe jij moet geloven of leven. Wel om aan te duiden waar het om gaat binnen het Leger des Heils, hoe wij het werk willen aanpakken en wat wij verwachten. Dit boekje bevat een beschrijving van de Leger des Heilsaanpak.

Lees dit boekje vooral voor jezelf. Vraag je bij elk hoofdstukje af wat dit voor jou betekent. De suggestie is om per keer een

paar hoofdstukjes te lezen en daarover na te denken. Je kunt dit boekje ook gebruiken om tijdens een bezinningsmoment met collega's over een hoofdstukje te praten. Luister open naar wat zij te zeggen hebben. Probeer om niet alvast te bedenken wat zij zouden kunnen zeggen.

Achter in dit boekje staan gebruikssuggesties.
De foto's naast de hoofdstukjes ondersteunen de tekst.

Professioneel en geïnspireerd

Vaak wordt gedacht dat professioneel werken en werken vanuit inspiratie tegenover elkaar staan. Dan wordt verondersteld dat spiritueel niet professioneel is. Die vooronderstelling is niet juist.

In het Leger des Heils gaan we er van uit dat beide bij elkaar horen. Vanzelfsprekend doe jij je werk met alle kennis en kunde die je hebt. Het gaat erom dat de ander zo goed mogelijk geholpen wordt om het gewone leven te leven. Tegelijk beïnvloedt jouw inspiratie de manier waarop jij werkt en de keuzes die je in je werk maakt. Een beeld ter verduidelijking. Inspiratie is niet slechts het maanzaad ter versiering boven op het brood dat je evengoed weg kan laten. Inspiratie is als het gist door heel het brood heen. Zonder gist is brood geen brood meer.

Professioneel en geïnspireerd hebben te maken met je grondhouding, die gevoed wordt door je inspiratie. De eerste hoofdstukjes van dit boekje gaan dan ook over de Bron die ons inspireert.

Geloven

Geloven

Geloven is een groot woord. Het is veelomvattend. De manier waarop jij gelooft, verschilt van die van andere mensen. Je bent immers anders geschapen dan andere mensen. Je hebt andere ervaringen. Je bent uniek, ook in je geloven.

In de loop van je leven heeft geloven wisselende betekenis. Als volwassene geloof je anders dan als kind. In de ouderdom komt geloven tot rijping. Soms ben je er druk mee bezig. Soms niet. Soms is geloven voor jou stellig en zeker weten. Soms is geloven het durven uithouden met de vragen. Vaak is het beide tegelijk. In ieder geval is geloven vertrouwen hebben.

Wat geloven voor jou op dit moment ook is, voor jou is plaats te midden van de andere medewerkers van het Leger des Heils. Wat je met hen bindt, is dat je het wilt wagen met Jezus Christus. Met zijn woorden en met zijn daden. Met de manier waarop Hij God heeft laten zien. Jezus, niet alleen iemand die je respecteert, maar als iemand die richtinggevend is voor heel je leven.

God

God laat zich aan jou op vele manieren kennen. In de bijbel lees je hoe mensen in hun eigen leven God hebben ervaren. Ieder op zijn of haar eigen wijze in zijn of haar eigen omstandigheden. Hoewel deze ervaringen duizenden jaren oud zijn, helpen ze je om God ook in je eigen leven te ontdekken en te ervaren. Zo is de bijbel een bron van inspiratie.

Al lezend ontdek je in al die ervaringen wat kenmerkend is voor God. Dat is zijn liefde*. Zijn tomeloze liefde die zich uit in een waaier van andere eigenschappen: trouw, geduldig, barmhartig, solidair, rechtvaardig, rechtzettend, genadig, bevrijdend, vrede brengend, verlossend, vergevend, verzoenend. Stuk voor stuk uitingen van Gods liefde. En je ontdekt dat God daarin ver gaat. Waar je als mens al zou ophouden met het geven van liefde, gaat God door.

Die liefde van God betekent niet, dat God alles goedkeurt. Er is ook een achterkant van die liefde. God is verontwaardigd over het kwaad dat er in de wereld gebeurt. In de bijbel wordt dat de toorn van God genoemd. Maar die toorn is geen toorn op zich. De toorn is bedoeld om de zaken weer recht te zetten. Uiteindelijk overwint de liefde.

** 1 Johannes 4 vers 16*

Jezus Christus

Voluit laat God zijn liefde zien in Jezus Christus, zijn zoon. Als je wilt weten hoe God is, kijk dan naar Jezus*. Zijn leven en zijn sterven. Wat hij zegt en wat hij doet. Verrassend en uitdagend. Hoe hij wars is van alle grootdoenerij. Hoe hij oog en oor heeft voor mensen die aan de kant gezet zijn. Hoe hij vastgeroeste patronen doorbreekt en muren tussen mensen slecht. Liefde die uitnodigt om mee te doen, om zelf ook lief te hebben en niet aan de kant te blijven staan.

Die liefde maakt ook vrij. Omdat Jezus weet dat God van Hem houdt, heeft hij uiteindelijk geen angst voor wat mensen hem kunnen aandoen. Niets kan hem scheiden van de liefde van God. Die vrijheid biedt hij ook anderen.

In Jezus wordt ook duidelijk hoe weerloos die liefde is. De liefde wordt niet opgelegd. Mensen worden niet gedwongen. Het is aan jou om die liefde te aanvaarden. Het is aan jou om die vrijheid te accepteren. Het is aan jou om zelf die liefde te leven.

Die weerloosheid blijkt ook als Jezus wordt bedreigd, gevangen genomen en gedood door een executie aan een kruis. Hij kiest er dan voor om zich niet te verzetten. In het vertrouwen dat God ook door zijn dood zal maken dat de liefde wordt doorgegeven.

** Johannes 14 vers 9*

Kruis

Als je wilt proberen te doorgronden wat er op de dag van de kruisiging gebeurd is, duizelt het je. Elk antwoord roept nieuwe vragen op. Waarom? Waarom zo? Waar is God?*

Dit is een geheimenis. Je kunt er niet bij met je gedachten.

Als je leest wat hierover in de bijbel staat, dan zie je dat er allerlei beelden gebruikt worden om dit onzegbare te duiden. Theologen van later dagen hebben er boeken over vol geschreven. Een aantal grote woorden valt op.

Verlossing. Duidelijk wordt dat God je de verkeerde keuzes die je maakt niet aanrekent. God verlost je van schuld. Je krijgt nieuwe kansen.

Verzoening. Je mag vrij en zonder angst tegenover God staan. En je wordt geroepen je te verzoenen met mensen om je heen. Bevrijding. Je mag een vrij mens zijn, omdat er niets meer is wat jou kan scheiden van de liefde van God.**

Hier blijkt de overmaat van de liefde van God.

* Marcus 15 vers 34

**Romeinen 8 vers 39

Opstanding

Nog intenser wordt het geheim, nog groter de vreugde in wat volgt op de dood van Jezus. Je hoort dat het met zijn dood niet is afgelopen. Op de derde dag is hij opgestaan.* Nieuw leven. De liefde die weerloos is, blijkt sterker dan de dood. Niet het kwaad heeft het laatste woord. Niet de dood. God onderstreept dat het leven van Jezus het leven is, zoals Hij dat heeft bedoeld. God bevestigt het gelijk van Jezus.

Het laatste woord is leven. Daar gaat het heen, ondanks alles. Zelfs door de dood heen. Door alles heen wat doods is. Dat geldt voor je uiteindelijke bestemming. Dat geldt nu al in je leven van alle dag. Opstanding na tegenslag. Leven na dood. In het groot en in het klein.

Dat stemt hoopvol. Voor mensen die bij Jezus horen, krijgt de liefde de kleur van hoop. Ten diepste is christelijk geloof een optimistisch en hoopvol geloof.

Geest van God

Dit verhaal van Jezus raakt je. Een hele beweging heeft hij op gang gebracht. Vrouwen en mannen die zich geraakt weten door zijn liefde. Die zich toevertrouwen aan zijn manier van leven. Die zelf ook die weg willen gaan.

Wie zich toevertrouwt aan God, wie de weg van Jezus wil gaan, mag de ervaring hebben dat hij of zij daar niet alleen in gaat. Op de een of andere manier gaat God in jou aan het werk.

Mensen ervaren dat als een kracht. Als een licht van binnen. Als een bron van inspiratie. Als een vuur dat hen verwarmt.*

De manier waarop mensen dat ervaren is verschillend. De een heeft een ervaring van plotseling overvallen worden. Voor de ander is het een langzaam groeiend besef. Soms ervaar je een duidelijke Aanwezigheid. Soms is er Leegte.

Duidelijk is wel, dat je niet over de Geest van God kunt beschikken. God laat zich niet manipuleren. Je kunt je er wel voor openstellen en verwachten. Je mag vertrouwen dat God er zal zijn, hoe ongedacht ook.

** Handelingen 2 vers 3*

Nieuw leven

Als jij je aan Jezus toevertrouwt, ben jij een van de mensen die zijn weg willen gaan. Soms zoekend. Soms overtuigd. Dat heeft te maken met ommekeer. Dat je belijdt dat jouw leven niet altijd volgens Gods bedoeling is en dat je wilt leven zoals het wel bedoeld is. Bekeren heet dat. Je doet dat als je op een zeker moment in je leven bewust er voor kiest de weg van Jezus te gaan. Je doet dat elke dag, omdat je iedere keer weer zoeken moet wat de juiste weg is.

God aanvaardt je zoals je bent, maar laat je niet zoals je bent. Zijn Geest gaat in jou aan het werk. In de bijbel noemt een van zijn leerlingen dat de overgang van een oude manier van leven naar een nieuwe manier van leven. Tot de oude rekent hij: ontucht, zedeloosheid, afgoderij, toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, en nog meer van dat soort dingen. Tot de nieuwe rekent hij: liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.* Dit alles is de vrucht van de Geest. Omdat God jou lief heeft, ben je een vrij mens. Je bent vrij om zelf lief te hebben. Nieuw te leven. Je ervaart dat God zelf door jou aan het werk is. Dat is de Geest van God die jou aanvuurt om te veranderen naar het beeld van Jezus.

Verschillen

Het gaan van de weg van Jezus is niet altijd eenduidig. Mensen verstaan de opdracht om op een nieuwe manier te leven verschillend. Wat voor de een vanzelfsprekend is, is voor een ander soms onmogelijk. Vanuit dezelfde inspiratie komen mensen tot verschillende keuzes in hun leven.*

Je mag elkaar daarop bevragen: 'Waarom doe jij wat je doet?' 'Hoe past deze opvatting binnen het leven naar de bedoeling van God?' Je mag van mening verschillen. En je kunt van elkaar leren.

Wezenlijk is, dat je elkaar als mens niet veroordeelt. Dat je ruimte geeft. De keuzes die iemand in het leven maakt, zijn ten diepste iets tussen de ander en God.

Het maatschappelijk werk van het Leger des Heils haalt mensen bij elkaar met allerlei verschillende opvattingen over christelijk geloven. Het is daarmee een van de grootste oecumenische organisaties in Nederland. Tegelijk staat het wel in één bepaalde traditie: die van het Leger des Heils. Dat kleurt het werk en de keuzes die worden gemaakt.

Romeinen 14 vers 1 tot Romeinen 15 vers 7

Leger des Heilsaanpak

Grondhouding

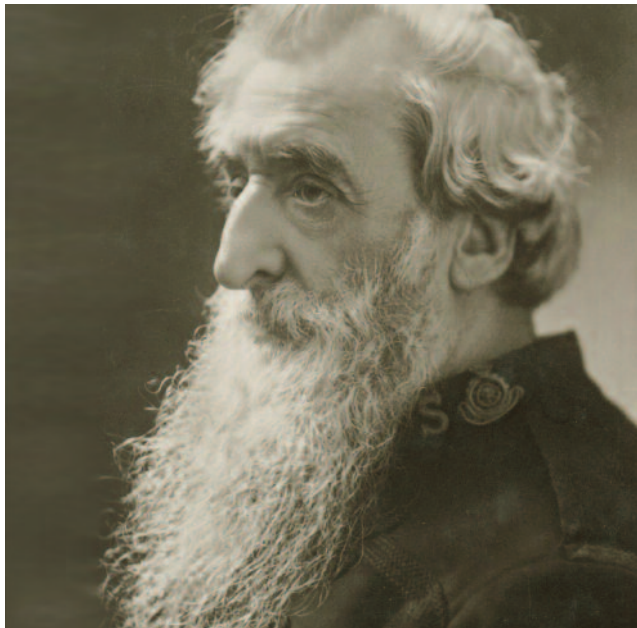
Als je werkt bij het Leger des Heils ben je onderdeel van een werkgemeenschap van mensen, die zich door Jezus aangeraakt weten. Mensen die de liefde van God, die Jezus heeft laten zien, door willen geven aan anderen. Kortom, je werkt bij een christelijke organisatie.

In de praktijk merk je dat niet alleen op formele momenten. Bij een vergaderopening of op een bezinningsdag. Je ziet het ook niet alleen aan het schild bij de deur, de vlag op een podium of een bijbel in de kast.

In de praktijk blijkt dat vooral uit de grondhouding die je hebt. Die grondhouding uit zich in wat je zegt en wat je doet. En laat zich zien in de manier waarop je de ander tegemoet treedt. De manier waarop je collega's behandelt. De manier waarop je mensen buiten de organisatie benadert. De manier waarop je met de spullen omgaat. Dat alles is gekleurd door de liefde van Christus.

Het christelijke van de organisatie ervaar je vooral in de grondhouding van de medewerkers. Door Christus aangeraakt, om

mensen bewogen. De liefde die je zelf ontvangt en de hoop die het geloof biedt, geef je door aan de mensen om je heen. Dat is de weg die je wilt gaan. Daarop ben je aanspreekbaar.

Strijdbaar

Door Christus aangeraakt, om mensen bewogen. Die grondhouding krijgt binnen het Leger des Heils een eigen inkleuring. In de 19e eeuw werd predikant William Booth bewogen door de massa's die in Londen in grote armoede, slechte omstandigheden en zonder kennis van het evangelie leefden. Uit die bewogenheid begon hij zich in te zetten voor de verkondiging van het evangelie en de verbetering van leefomstandigheden. Op concrete en praktische wijze gaf hij mensen weer perspectief in hun leven. Hij liet hen delen in de vreugde van het evangelie. Zo is, door de kracht van Gods Geest, de internationale beweging The Salvation Army ontstaan, die het evangelie in daad en woord wil verbreiden en die zich strijdbaar inzet om te helpen wie geen helper heeft. Het Leger des Heils in Nederland is een onderdeel van The Salvation Army.

Door Christus aangeraakt, om mensen bewogen. Het Leger des Heils heeft een eigen manier om dat vorm te geven. Die eigen werkwijze heet de Leger des Heilsaanpak. Als je bij het Leger des Heils werkt, wordt verwacht dat jij je die aanpak eigen maakt.

Met liefde werken

Leger des Heilsaanpak

De Leger des Heilsaanpak is de blik waarmee je naar de mogelijkheden en tekortkomingen van mensen kijkt en de wijze waarop je problemen wilt aanpakken. Deze aanpak wordt gevoed door christelijk geloven en heeft zich in de loop van de geschiedenis ontwikkeld. Deze aanpak is effectief gebleken om de problemen van mensen aan te pakken.

De Leger des Heilsaanpak omvat zeven componenten die onderling nauw samenhangen. Deze componenten zijn:

Waardenclaim
Kernkwaliteiten van de organisatie
Waarden
Houding van medewerkers
Richtlijnen voor het handelen
Dilemma's om alert op te zijn
Doelen

Op de volgende bladzijden worden deze componenten toegelicht. Daarbij mag je bedenken dat de beschrijving van deze componenten dynamisch is.

Het kan zijn dat sommige woorden in de loop van de tijd vervangen worden door andere die beter bij de aanpak passen. De richting blijft echter dezelfde. Beter nog dan in losse woorden, laat de Leger des Heilsaanpak zich vertellen in verhalen van medewerkers die vanuit die Leger des Heilsaanpak werken. Die aanpak vormt als het ware het DNA van het maatschappelijk werk van het Leger des Heils en geldt zowel voor hen die direct werken met mensen voor wie het Leger des Heils zich inzet als voor hen die ondersteunende diensten verlenen.

Waardenclaim

De waardenclaim drukt uit waar het Leger des Heils in het maatschappelijk werk voor staat en gaat. Deze luidt: *'Onvoorwaardelijk betrokken bij mensen zonder helper'*. Dat wil zeggen dat het Leger des Heils zich verbonden weet met mensen die geen helper hebben en hen wil bijstaan zonder voorwaarden vooraf.

Mensen zonder helper doelt op mensen die zich uitgesloten voelen en die uitgesloten zijn van de samenleving. Mensen geïsoleerd en eenzaam, met de ervaring dat niemand naar hen omziet of een goed woord voor hen over heeft. Mensen die machteloos en onzeker zijn, gekwetst en boos, faalangstig en soms in paniek. Mensen die vaak een gebrekkig, onzeker of helemaal geen onderkomen hebben. Mensen afhankelijk geraakt en soms verslaafd, niet in staat hulp te zoeken, laat staan te aanvaarden. Mensen met twee handen vol problemen, waaronder vaak ook psychische problemen. Mensen die door vele vangnetten zijn heen gevallen en uiteindelijk bij het Leger des Heils terecht zijn gekomen.

Voor deze mensen wil het Leger des Heils er zijn. Onvoorwaardelijk betrokken betekent niet dat er geen eisen worden gesteld aan mensen. In sommige gevallen is zelfs correctie en toezicht nodig. In de zorg voor mensen is ook dat nuttig en nodig. De betrokkenheid is echter onvoorwaardelijk. Als je bij het Leger des Heils werkt, nemen we aan dat je je kunt vinden in die betrokkenheid.

Kernkwaliteiten van de organisatie

Laagdrempelig

Laagdrempelig betekent binnen het Leger des Heils dat je als uitgangspunt hebt dat mensen niet worden afgewezen. Er wordt gezegd: 'Bij het Leger des Heils kun je altijd terecht.' Jij mag meedoen om dat waar te maken. Je bent een beeld van Christus die mensen die echt hulp nodig hadden, niet afwees.*

Samenhangend

Samenhangend betekent binnen het Leger des Heils dat je als uitgangspunt hebt dat je van mensen die om hulp vragen de verschillende aspecten van hun leven in één geheel beschouwt. Jij mag meedoen om dat waar te maken. Je bent een beeld van Christus die weet dat God alle mensen als een geheel geschapen heeft.**

Vasthoudend

Vasthoudend betekent binnen het Leger des Heils dat je als uitgangspunt hebt dat je met mensen een tijd wilt optrekken. Jij mag meedoen om dat waar te maken. Je bent een beeld van Christus die volhardde in zijn zorg voor mensen en uitdaagde een extra mijl met iemand te gaan.*** Jij staat voor de hoop die Christus biedt.

* Matteüs 11 vers 28

** 1 Korintiërs 12 vers 12

***Matteüs 5 vers 5

Zingevinggericht

Zingevinggericht betekent binnen het Leger des Heils dat je als uitgangspunt hebt dat je mensen die om hulp vragen niet alleen helpt in hun materiële nood, maar ook bijstaat in hun zoeken naar zin, hun geestelijke vragen. Jij mag dat meedoen om dat waar te maken. Je bent een beeld van Christus die zowel oog had voor iemands materiële nood als voor iemands geestelijk zoeken.*

**Lucas 9 vers 25*

Waarden

De Leger des Heilsaanpak kent een aantal waarden. Het is belangrijk dat je die waarden deelt.

Bij jou staat mede mens zijn met de ander voorop.
Je gaat uit van de gelijkwaardigheid van mensen.
Je wilt dat anderen menswaardig worden behandeld.
Je wilt mensen erbij laten horen.
Je wilt mensen tot hun recht laten komen.
Je gelooft dat mensen kunnen veranderen.
Je wilt dat mensen zin ervaren in hun leven.

Deze waarden zijn belangrijk in het geloof dat alle mensen door God zijn geschapen om tot hun recht te kunnen komen en een leven te kunnen leiden zoals God het bedoeld heeft.

Houding van de medewerkers

Als je bij het Leger des Heils werkt, wordt van jou een bepaalde houding verwacht, die past bij de manier waarop het Leger des Heils wil werken.

Je bent gedreven om de ander bij te staan.

Je bent vastberaden om ook daadwerkelijk te helpen.

Je hebt een actieve houding.

Je weet van doorzetten.

Je ziet altijd weer nieuwe kansen.

Je hebt geduld en probeert steeds opnieuw mensen in nood verder te helpen en te ondersteunen.

Je bent bewogen en kent een vanzelfsprekende bereidheid om je voor de ander in te zetten.

Je bent creatief om ook op niet alledaagse wijze mensen verder te helpen.

Je helpt de ander verder door meer het goede gedrag te benadrukken dan het foute gedrag te bestraffen.

Je bent bereid ook andere talenten die je hebt, in te zetten dan alleen je beroepscompetenties.

Richtlijnen voor het handelen

Als medewerker van het Leger des Heils ben je praktisch ingesteld. Je ziet het werk, handelt snel en wacht niet af. Daarbij heb je oog voor de directe fysieke noden van mensen, zoals eten, drinken, kleren, een warme douche, een bed, basisveiligheid. Je handelen is in de eerste plaats 'hier en nu'. Tegelijk blijf je oog hebben voor 'heel de mens' en zie je de samenhang van de problemen.

Je kent de kaders waarbinnen het werk zich afspeelt. Die zie je echter niet als belemmering, maar als uitdaging om voor de ander optimaal perspectief te kunnen bieden. Je gaat op de nood af, blijft niet toekijken en doet moeite om in contact te komen, vertrouwen te wekken, te winnen en vervolgens waar te maken.

Je bent richtinggevend aanwezig en schept dus ook orde en brengt rust. Je kent de volgorde: voordoen, meedoen, samen-doen, nadoen en brengt die dagelijks in praktijk. Je verstaat de 'kunst van het verleiden' om mensen dingen te laten ondernemen die zij aanvankelijk niet zouden durven, maar die hen wel helpen om verder te komen. Je moedigt mensen aan om kleine stapjes in hun ontwikkeling te zetten en bent oprecht blij

als die ook lukken. Het ogenschijnlijk gewone maak je bijzonder, zodat mensen groeien in hun zelfvertrouwen.

Als medewerker van het Leger des Heils ben je altijd bereid om vanuit jouw persoonlijke beleving van geloven en vertrouwen met anderen in gesprek te gaan over zingeving.

Dilemma's

In de Leger des Heilsaanpak schuilt ook een aantal valkuilen en dilemma's. Het is goed om je die bewust te zijn en daar verstandig mee om te gaan.

Afstand en nabijheid

Je bent betrokken op mensen zonder helper. Hoed je voor vereenzelviging, waarbij je het abnormale gewoon gaat vinden. Het komt aan op echtheid zonder amicaliteit.

Grenzen aan het onvoorwaardelijke.

Je bent onvoorwaardelijk betrokken en wilt mensen steeds nieuwe kansen geven. Toch moet je soms ook corrigerend optreden. Je zult meerzijdige partijdigheid moeten kunnen hanteren.

Veerkracht van de medewerkers

De waardenclaim kan ertoe leiden dat je als gemotiveerde medewerker opgebrand raakt als je die om welke reden dan ook die niet waar kan maken. Het is noodzakelijk dat je van tijd tot tijd door een leidinggevende een vorm van 'decharge' krijgt verleend.

Eigenheid van de ander en noodzaak van resultaten

Ondersteuning start dicht bij de ander en je wilt doelen stellen die te overzien zijn voor de mens die je bijstaat. Tegelijk is er de noodzaak om resultaten te boeken en dreigt overvraging. Wees je bewust waar de verantwoordelijkheid voor het wel-slagen van het hulpverleningsproces ligt.

Eerste nood en het perspectief

Je bent direct en praktisch. Het lenigen van de eerste nood gaat voor. Voor je het weet, werk je van crisis naar crisis. Er is ook een langetermijnperspectief. Planmatig en systematisch in kleine stapjes toewerken naar een doel blijft de uitdaging voor zowel de ander als de medewerker.

Doelen

Wanneer je je inzet voor mensen die aankloppen bij het Leger des Heils, werk je aan het realiseren van kleine en grote doelen die passen bij die mens. Al die doelen passen binnen de drie grote doelen die het Leger des Heils zich gesteld heeft in de hulp- en zorgverlening.

Behoud en herstel van zelfstandigheid

Met jouw inzet draag je ertoe bij dat mensen hun zelfstandigheid behouden of zoveel als mogelijk is weer krijgen. Vuistregel is: 'Zelfstandig waar het kan en alleen ondersteunen waar dat nodig is'. Te grote afhankelijkheid of te veel bemoeiden moet je voorkomen. Het gaat erom mensen sterker te maken.

Maatschappelijke participatie en sociale contacten

Met jouw inzet draag je ertoe bij, dat mensen weer aansluiting vinden bij de maatschappij. Het gaat erom hen te ondersteunen het gewone leven te leven. Zinnige dagbesteding door werk en vrijetijdsbesteding zijn daarbij onmisbaar. Net als het herstel van sociale relaties. Daar gaat het om. Hulpverlening moet daartoe leiden en is daaraan ondergeschikt.

Welzijn en gezondheid

Met jouw inzet draag je ertoe bij dat mensen zo optimaal als mogelijk is gezond zijn, worden en blijven. En dat zij zich welbevinden in hun leven. Daarbij hoort voor het Leger des Heils ook dat mensen weer zin ervaren in hun leven.

De mens centraal

Als je bij het Leger des Heils werkt, sta je kwetsbare mensen bij. Waar nodig pleeg je toezicht en correctie. Vaak gaat het daarbij om mensen met complexe problemen. Of je geeft door jouw inzet ondersteuning of leiding aan collega's die de directe hulp en zorg verlenen.

Het is goed dat je daarbij één ding voor ogen houdt. Het gaat in dit werk niet om jou. Het gaat ook niet om het Leger des Heils. Probeer altijd voor ogen te houden, dat het gaat om deze mens en zijn of haar behoeften. Bedenk dat degene die aan jouw zorg is toevertrouwd een mens is zoals jij. Ook de kwetsbare mens is een schepping van God, een zelfstandig wezen. Verval daarom niet te gemakkelijk in een houding dat jij het wel beter zult weten dan een cliënt.

Het zit vaak in kleine dingen. In de bejegening van mensen. Je kunt denken aan je aanspreektoon, je lichaamstaal, je bereidheid tot echt luisteren naar iemands problemen.

Het komt bijvoorbeeld ook tot uiting in het feit dat zorgovereenkomsten worden aangegaan.

Al mag je ook beseffen dat de manier van handelen verschilt per locatie. Een kindertehuis is anders dan een verzorgingshuis, een opvang voor tienermoeders of een opvang voor drugsverslaafden.

Ook mag je beseffen dat jij op jouw terrein een deskundigheid hebt waar je de ander mee tegemoet mag treden.

Die deskundigheid geeft je recht van spreken, ook om de ander tegen te spreken of de weg te wijzen, of zelfs om je ingrijpend met iemands leven te bemoeien.

Uitgangspunt blijft echter dat de mens centraal blijft staan.

Ethische principes

De manier waarop jij de ander tegemoet treedt, wordt geïnspireerd door de liefde van Christus. Jouw benadering draagt bij aan het welbevinden van de cliënten.

Het Leger des Heils gaat in zijn werk uit van vier ethische zorgprincipes:

Het principe van autonomie

Je respecteert de eigenheid van de ander zo veel als mogelijk is.

Het principe van weldoen

Je wilt goed doen en het goede bevorderen.

Het principe van geen schade toebrengen.

Je wilt de ander geen nadeel berokkenen.

Het principe van rechtvaardigheid

Je staat een gelijkwaardige behandeling van anderen voor en een faire verdeling van de lusten en lasten.

Soms kan het voorkomen dat het ene principe in conflict komt met het andere. Goed ethisch beraad samen met collega's is dan noodzakelijk.

Sociaal competent

In het Leger des Heils beïnvloed je het gedrag van mensen. Het gaat erom dat mensen weer sociaal competent worden. Centraal in de methodiek is dat vooral het gewenste gedrag wordt bevorderd.

Jouw gedrag is daarbij een voorbeeld voor de ander. Dat betekent dat je mensen voor wie het Leger des Heils zich inzet op een positieve manier tegemoet treedt en hun gedrag ter sprake brengt. Op die manier draag je bij aan gedragverandering.

Je bent niet volmaakt. Ook jij maakt fouten. Zo is het menselijk leven. Maar hopelijk zien anderen in jou iets van hoe het leven bedoeld is.

Samenleving

Als je werkt bij het Leger des Heils, ontdek je dat er veel is om voor te zorgen. Daarom zoekt het Leger des Heils bondgenoten in de samenleving om zich in te zetten voor kwetsbare mensen. Kerken, scholen, bedrijven, verenigingen, buurten en individuele burgers worden uitgenodigd mee te doen. Samen met 'mensen van goede wil' zet het Leger des Heils zich in. 'Together We're One' heet dat.

Die inzet is een extra ondersteuning voor kwetsbare mensen. Omgekeerd krijgen anderen zo de mogelijkheid geboden om 'goed te doen' en zin-ervaringen op te doen. Zo kunnen zij iets ervaren van waar het Leger des Heils door geïnspireerd wordt.

50|50 (spreek uit 'fifty-fifty') staat daarbij speciaal voor projecten waarin cliënten werk en werkervaring worden geboden.

De vreugde delen

Als christenen ervaar je de vreugde van de bevrijdende liefde van God door Jezus Christus. Je wordt geroepen om die vreugde met anderen te delen.* Dat kun je doen met daden en met woorden. Het ene is niet meer of beter dan het ander. Tegelijk vullen woorden en daden elkaar wel aan. Woorden worden waargemaakt door daden. Daden hebben woorden nodig om die te duiden. Het een kan niet zonder het ander. Ze hebben elkaar nodig.

Met daden laat je iets van de liefde van Christus zien. Met woorden vertel je over de liefde van Christus. Je zet het werk van Jezus voort én wijst elkaar op Hem als bron van inspiratie. Je doet mensen de liefde van Christus ervaren én je daagt elkaar uit ook zelf de weg van Jezus te gaan.

Of je daden of woorden inzet, hangt af van de situatie. Als iemand in concrete nood is, treed je handelend op. Als iemand in gesprek wil gaan over zingeving en geloof praat je met hem of haar. Daarbij kan de ander van jou en jij van de ander leren.

**Handelingen 8 vers 39*

Jouw inzet hangt ook van je eigen talenten af. De een vindt het gemakkelijker om door haar of zijn daden iets te laten zien van de liefde van Christus. Een ander praat gemakkelijk over geloven.

Mensen met verschillende gaven en mogelijkheden vullen elkaar aan en hebben elkaar nodig. Op beide manieren deel je met anderen de vreugde van het evangelie van Jezus Christus. Beide manieren kun je samenvatten met het ene woord evangeliseren.

En verder

Regels

Net als in andere organisaties, zijn er in het Leger des Heils regels, waaraan je moet voldoen. Soms zijn die regels door anderen opgelegd. De overheid maakt wetten. Vakorganisaties, brancheorganisaties en financiers stellen eisen. Het Leger des Heils moet zich daar aan houden en wil dat ook. Want het wil het werk zo goed mogelijk doen.

Het Leger des Heils zelf heeft ook een aantal regelingen gemaakt om het werk zo goed mogelijk te laten verlopen.

Je weet dat regels niet volmaakt zijn. Je weet ook dat er situaties zijn waar bestaande regels niet toereikend zijn. Maar de inzet is wel altijd geweest, dat regelingen meehelpen om ervoor te zorgen dat waar het Leger des Heils voor staat, ook daadwerkelijk gebeurt.

Het is jouw verantwoordelijkheid dat mensen zo goed mogelijk en op de afgesproken wijze worden ondersteund.

Collega's

Het Leger des Heils is een christelijke organisatie. Dat blijkt uit de manier waarop jij met anderen omgaat. Dat geldt niet alleen voor jouw omgang met de mensen voor wie je werkt, maar ook voor jouw omgang met collega's.

Met je collega's ga je met respect om, ook als je een verschil van mening hebt.

Ook jouw collega heeft op de een of andere manier een relatie met God. Ongetwijfeld zal die relatie anders van karakter zijn dan jouw relatie met God. Ook in de loop van zijn of haar leven heeft geloven wisselende betekenis. De een is er op dit moment druk mee bezig. Een ander neemt meer afstand. De een weet het allemaal zeker. Een ander is aarzelend. Het is niet aan jou om dit te beoordelen. Dat is het geheim tussen God en de ander. Sta open voor de wijze waarop jouw collega in het leven staat en zijn of haar ervaringen met God. Kijk of je daar van kunt leren.

Jouw collega is je broeder of zuster. Haar of zijn welzijn wordt ook door jouw gedrag bepaald. Kijk daarom in hoeverre je elkaar kunt ondersteunen in het werk.

Seksuele intimidatie, agressie, geweld en pesten worden in het Leger des Heils niet getolereerd. Let daarom op je woorden en je daden. Soms gaat het maar om kleine dingen, zoals de manier waarop je iemand aanspreekt of de lichaamshouding die je tegenover iemand aanneemt. Wees omwille van de ander alert op hoe je met een ander omgaat of op de ander overkomt.

Aandacht

Je werk en je privéleven zijn verschillende aspecten van je leven. Ze zijn onderscheiden. Dat is een goed uitgangspunt. In je privéleven mag je jouw werk loslaten. In je werk houd je je niet met privé zaken bezig. Tegelijk ben je wel één mens. Je bent niet geschapen als een robot die zomaar een knop kan omzetten. Je privéleven en je werk hebben invloed op elkaar. Dat geldt ook voor je collega.

Daarom is het belangrijk dat je aandacht heb voor het wel en wee van je collega. Dat je meeleeft met belangrijke gebeurtenissen in zijn of haar leven. Dat je deelt in haar vreugde. Dat je begaan bent met zijn verdriet. Ook voor je collega mag je zo een beeld zijn van Christus die omziet naar mensen.

Veel collega's werken in moeilijke omstandigheden. Zij hebben soms te maken met situaties van cliënten voor wie het leven een volstrekte chaos is. Zij zijn dan als frontsoldaten die onder vuur liggen. Misschien ben je zelf wel zo iemand.

Je beseft dat in zulke omstandigheden veel van je wordt gevraagd. Het gaat dan om je professionaliteit. Maar het kan

ook zijn dat je idealisme wordt aangetast. Of dat jouw geloof het te verduren krijgt. Je denkt: hoe is het in Gods Naam mogelijk dat dit bestaat?

Goed is het dan, als je aan elkaar de ruimte geeft om ervaringen te delen. Natuurlijk versterk je elkaars professionaliteit. Maar heb tegelijk oog en oor voor teleurstellingen, geknakt idealisme of de geloofsvragen van de ander. Opdat de ander niet bezwijkt.*

**Lucas 22 vers 32*

Leidinggeven

Het kan zijn dat je binnen de organisatie geroepen bent om leiding te geven. Besef dat dit een voorrecht is en een bijzondere opdracht. Wees je ervan bewust dat leidinggeven een vorm van dienst is.* Het is jouw opdracht om zo leiding te geven dat degenen die aan jouw leiding zijn toevertrouwd zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Dat geldt voor heel hun mens zijn. Dat geldt in het bijzonder in hun werk.

Leidinggeven betekent ook, dat je ervoor verantwoordelijk bent dat de taken, waar het Leger des Heils voor staat, worden waargemaakt. Aan de ene kant betekent dat, dat je anderen vertrouwen geeft dat zij hun werk goed doen. Tegelijk ben jij degene die anderen bepaalt bij hun verantwoordelijkheden en de doelen die zijn afgesproken. Ook zo neem je mensen serieus.

Leidinggeven doe je met liefde voor je collega. Leidinggeven betekent niet dat je alles met de mantel der liefde bedekt. Dat is niet goed voor het werk. Dat is niet goed voor de ander en het is ook niet goed voor jezelf.

Laat in je leidinggeven Christus voor jou het beeld zijn. Hij bracht mensen tot ontplooiing en wees hen op hun verantwoordelijkheden. Beide vanuit liefde voor mensen.

**Lukas 22 vers 26*

Bezinning

Om geïnspireerd door je geloof in Christus te werken, is het belangrijk om je te laven aan de Bron van je geloof. Jij doet dat op jouw manier, anderen doen dat op hun wijze.

Ook in je werk is het belangrijk dat je elkaar de inspiratie doorgeeft. Dat kan op verschillende manieren. Het kan zijn dat zomaar in een gesprek met een collega het geloof ter sprake komt. Het kan ook zijn dat je met elkaar afsprekt dat je jullie overleg in je team met een aandachtsmoment begint. Je leest iets voor uit de bijbel. Of je leest een andere tekst voor die je raakt. Je vertelt erbij hoe je bent geraakt. Misschien kun jij of iemand een gebed uitspreken. Je kunt afspreken dat bij toerbeurt iemand van het team zo'n aandachtsmoment verzorgt.

Op diverse plekken in de organisatie wordt door de leiding een wekelijks of maandelijks bezinningsmoment gehouden. Het is goed om daar aan mee te doen, de verbondenheid te delen en je te warmen aan elkaars geloof.

Uiteraard geldt ook hier de juiste maat. Er is een tijd om te bidden en een tijd om te werken.*

**Prediker 3 : 1 – 8*

Omgeving

Het christelijke geloof blijkt in de grondhouding die je hebt ten aanzien van de mensen voor wie je werkt en ten aanzien van je collega's. Maar er is nog een aantal contacten waarin het christelijk geloof blijkt en dat is in de contacten met externen. Deze externen kunnen allerlei mensen zijn: collega instellingen, toeleveranciers van allerlei producten en diensten, ambtenaren, politici en noem maar op. Ook in contact met hen laat je door je woorden en daden bewust én onbewust iets zien van het evangelie van Jezus. Heb je respect voor de ander? Hoe breng je bij anderen de mensen van het Leger des Heils ter sprake?

Vaak maakt de naam 'Leger des Heils' bij mensen iets los. Als vanzelf beginnen mensen te spreken over hun goede en soms ook slechte ervaringen met kerk en geloof. Ben jij dan bereid te luisteren en te spreken over wat jou bezighoudt? Je hoeft een ander niet te overtuigen. Je hoeft ook niet op alle vragen antwoord te hebben. Maar wees bereid om te luisteren en iets te laten zien van jouw inspiratie.

Materialen

Het christelijk geloof blijkt in de omgang met mensen: met hulpzoekers, collega's en externen. Het blijkt ook in de manier waarop je omgaat met de spullen die je zijn toevertrouwd. Dat geldt voor de materialen die je in je werkt gebruikt en de gebouwen met hun inrichting. Dat geldt ook voor de omgang met de aarde. Dat je zorgvuldig met de materialen omgaat is daarbij het kernwoord.

Het Leger des Heils maakt gebruik van goede materialen. Tegelijkertijd is een zekere soberheid van belang. Dat is je stijl in keuze van materialen en de inzet van middelen.

Het Leger des Heils biedt nieuwe kansen voor mensen en spullen. Duurzaamheid is het woord dat daarbij past. Daarom worden door het Leger des Heils oude kleren opgehaald voor verdere verwerking. Daarom worden in diverse werkprojecten uit oude materialen nieuwe producten samengesteld.

In het persoonlijk leven van mensen wil het Leger des Heils orde scheppen in de chaos die een mensenleven soms kan zijn. Wil het reinheid brengen in een vervuild leven. Daarvoor staat het

woord 'soap' in de drieslag 'soup, soap and salvation'. Wanneer orde en reinheid jouw eigen manier van werken karakteriseren, kun je een ander stimuleren om zich daar aan te spiegelen.

Kleding

Mensen die lid zijn van het Kerkgenootschap Leger des Heils - heilssoldaten en heilsofficieren - zijn herkenbaar aan het uniform dat ze dragen. Dat uniform op zich is al een getuigenis. Heilssoldaten laten daarmee zien dat Christus voor hen betekenis heeft. Het uniform roept vertrouwen op. Mensen zijn bereid een heilssoldaat te vertrouwen. Het geeft ook iets van bescherming. Het uniform roept respect op.

Mensen die bij het Leger des Heils werken, dragen niet een uniform zoals heilssoldaten. Wel is voor medewerkers herkenbare Leger des Heils kleding beschikbaar. Je mag die met gepaste trots dragen en soms is dat in werksituaties noodzakelijk, zoals in veldwerk op straat. Die kleding kan dezelfde functie hebben als een uniform. Het geeft uitstraling, wekt vertrouwen en roept respect op.

Een andere vorm van herkenning is het dragen van de een pin met het schild van het Leger des Heils. Ook dit roept herkenning op. Het kan een aanleiding zijn om met mensen in gesprek te komen.

Een uniform, speciale kleding of een pin op zich is niet genoeg. Het gaat om de mens die daarachter zit. Besef dat jij op elk moment voor mensen die weten dat je bij het Leger des Heils werkt, een ambassadeur van het Leger des Heils bent. Jouw handelen en spreken, bepalen het beeld dat mensen hebben van het Leger des Heils en waar het voor staat.

Middelengebruik

Mensen die lid zijn van het Kerkgenootschap Leger des Heils - heilssoldaten en heilsofficieren - hebben de belofte afgelegd dat zij geen alcohol en niet-medisch-voorschreven drugs gebruiken. Tot dat laatste behoren ook tabaksproducten. Daarmee is het Leger des Heils wereldwijd een van de grootste geheelonthoudersorganisatie. Heilssoldaten doen dit uit solidariteit met hen voor wie het gebruik van alcohol en drugs een probleem is. En om te laten zien dat ook zonder deze middelen goed valt te leven.

Van medewerkers van het Leger des Heils wordt deze belofte niet gevraagd. Toch is het niet meer dan vanzelfsprekend en getuigt het van respect dat je in werkgerelateerde bijeenkomsten geen alcoholhoudende dranken drinkt en die ook niet op kosten van het Leger des Heils bestelt.

Als je in je al dan niet in je vrije tijd kleding met het Leger des Heils schild aan hebt of een speldje draagt, heb je een verantwoordelijkheid daar zorgvuldig mee om te gaan in relatie met het gebruik van alcohol en andere middelen. Buitenstaanders maken immers niet altijd onderscheid tussen heilssoldaten en andere Leger des Heils medewerkers.

Met liefde werken

Werken bij het Leger des Heils is werken met uitdagingen.

De situaties van cliënten dagen je uit om te zoeken naar creatieve oplossingen voor soms ongewone vragen. Collega's dagen je uit om met heel verschillende mensen samen te werken.

De omgeving waarin het Leger des Heils actief is, daagt ons telkens uit tot vernieuwing.

En iedere keer is er de uitdaging om tegelijk vakbekwaam én gelovig je werk te doen.

Gezegend

Gezegend je ogen,
dat die mogelijkheden zien.
Gezegend je oren,
dat die het verhaal van de ander horen.
Gezegend je mond,
dat die goede woorden spreekt.
Gezegend je handen,
dat die ondersteunen.
Gezegend je voeten,
dat die gaan waar geen wegen zijn.

Zo zegent jou God,
Vader, Zoon en Heilige Geest.

Gebruik

Dit is een gebruiksboekje. Je kunt het gebruiken om voor jezelf of samen met collega's na te denken over je werk. Het boekje is geschikt om te gebruiken bij de opening van een vergadering of een training, een bezinnings- of beleidsdag. Hieronder vind je een aantal suggesties. Soms wordt verwezen naar 'Openingsvragen'. Die staan in het volgende hoofdstuk.

Persoonlijk

1. Lees voor jezelf een hoofdstuk aandachtig door. Laat de tekst op je inwerken. Denk na over de vraag: 'Wat betekent deze tekst voor mijzelf?' en vervolgens: 'Wat betekent deze tekst voor mijn werk?' Lees de openingsvragen bij het hoofdstuk en probeer op een of meer vragen voor jezelf een antwoord te vinden.
2. Bekijk aandachtig een foto die bij een hoofdstuk hoort. Kijk goed wat je op de foto ziet. 'Wat roept de foto bij je op?' Lees de tekst naast de foto. Denk na over de vraag: 'Wat hebben foto en tekst mij te zeggen?'

In een groep

Bij onderstaande suggesties gaat het om het uitwisselen van ervaringen. Dit veronderstelt een niet-oordelende luisterhouding, zodat mensen zich vrij voelen hun ervaringen te delen. Benoem dit aan het begin van het gesprek.

3. Een van de deelnemers leest rustig hardop de tekst van een hoofdstuk. Anderen lezen mee. Wissel kort in tweetallen zachtjes uit wat die tekst bij een ieder oproept. Wissel daarna in de gehele groep uit, wat ieder zou antwoorden op de vraag 'Wat betekent deze tekst voor mijzelf?' en vervolgens: 'Wat betekent deze tekst voor mijn werk?' Daarom kun je in gesprek gaan over een of meer van de openingsvragen.
4. Ieder bekijkt een foto die bij een hoofdstuk hoort. Wissel met elkaar uit wat die foto bij je oproept. Lees hardop de tekst naast de foto. Denk samen na over de vraag: 'Wat hebben foto en tekst mij te zeggen?' en vervolgens: 'Wat hebben deze mij te zeggen voor mijn werk?'

5. Iemand die het bezinningsmoment voorbereidt, kan als contrast een andere foto, een gedicht, een krantenartikel of iets dergelijks meenemen. Wissel eerst met elkaar uit wat een tekst of een foto uit dit boekje bij jullie oproept zoals beschreven bij 3 of 4. Breng daarna die andere foto of tekst in. Wat levert de confrontatie van teksten of foto's op?
6. In een aantal hoofdstukken wordt verwezen naar bijbelteksten. Zoek tijdens het gesprek een of meer van die bijbelteksten op. Wat zeggen die bijbelteksten over het onderwerp?
7. In plaats van met elkaar te praten, kun je ook naar aanleiding van een hoofdstuk zelf een tekening, foto of een andere creatieve verbeelding maken. Bespreek wat de verschillende creaties oproepen in verband met het onderwerp.
8. De meeste hoofdstukken gaan over het werken binnen het Leger des Heils. Lees met elkaar een of meer hoofdstukken en bespreek de vraag of wat beschreven staat en de dagelijkse praktijk met elkaar in overeenstemming zijn. Als dat zo is, bespreek dan met elkaar hoe je dat kan versterken. Als dat niet zo is, bespreek dan met elkaar wat jullie concreet kunnen doen.

9. Het boek is geschreven in de jij-vorm. Iemand kan de tekst ook omzetten in de ik-vorm. Dan komt de tekst nog dichterbij. Bespreek met elkaar of je die tekst zo voor jezelf zou kunnen uitspreken.
10. Het boek eindigt met een zegenwens. Met het voorlezen daarvan kun je een bezinningsmoment of een bijeenkomst afsluiten.

Openingsvragen

Openingsvragen kunnen het gesprek op gang brengen. Hieronder staat een aantal suggesties.

VOORAF

Werken bij het Leger des Heils

Wat waren drie belangrijke redenen om bij het Leger des Heils te komen werken?

Als je over je werk nadenkt, wat vind je belangrijk?

Professioneel en geïnspireerd

Kun je één recente situatie noemen waarvan jij vindt, dat je daarin echt professioneel hebt gehandeld?

Welk element was in jouw handelen echt professioneel?

Waar zat in diezelfde situatie het verband met jouw geloof of inspiratie?

GELOVEN

Geloven

Kun je één punt noemen waarop jouw geloof anders is dan pakweg tien jaar geleden?

Wanneer was de laatste keer dat jouw geloof een concrete rol speelde in je werk?

God

Als je nadenkt over God, welke vijf woorden komen dan in je gedachten?

Denk je dat God aanwezig is in ons werk?

Hoe weet je dat?

Jezus Christus

Als je nadenkt over Jezus, welke vijf woorden komen dan in je gedachten?

Denk je dat Jezus aanwezig is in ons werk?

Hoe weet je dat?

Kruis

Als je nadenkt over het kruis, welke vijf woorden komen dan in je gedachten?

Is er een aanknopingspunt tussen het kruis en jouw werk?

Opstanding

Als je nadenkt over opstanding, welke vijf woorden komen dan in je gedachten?

Is er een aanknopingspunt tussen opstanding en jouw werk?

Geest van God

Waar haal jij voor je werk je inspiratie vandaan?

Noem drie bronnen.

Wie of wat is heilige Geest voor jou?

Nieuw leven

Heb je voorbeelden van situaties waarin mensen hun leven echt veranderen?

Is dat hetzelfde als 'het nieuwe leven door Jezus Christus'?

Verschillen

We werken met veel verschillende christenen.

Geef een voorbeeld van een ontmoeting met een collega-christen waar je blij van werd en een voorbeeld waarin je het verschil lastig vond.

Wat doet jou het samenwerken met verschillende christenen?

LEGER DES HEILSAANPAK

Grondhouding

Hoe komt bij jou de grondhouding van liefde tot uiting?

De grondhouding, zoals in dit boekje beschreven, komt tot uitdrukking in ons werk. Geef een moment aan, waarop het waarmaken van die grondhouding lastig was.

Strijdbaar

Onze organisatie draagt de naam 'Leger'. Wanneer was het voor het laatst dat het kenmerk van strijdbaarheid duidelijk merkbaar was?

Leger des Heilsaanpak

Wat is een situatie of verhaal, waarvan jij vindt:
'Kijk dat is nu typisch Leger des Heils'?

Waardenclaim

Welke mensen horen volgens jou bij de categorie
'Mensen zonder helper/Helper'?

En welke echt niet?

De claim 'Onvoorwaardelijk Betrokken' doordringt al ons werk.
Op welk moment was je je daarvan meer dan gewoonlijk bewust?

Kernkwaliteiten van de organisatie

In welke situatie in jouw werk vond je ons werk echt laag-drempelig?

Is de kernkwaliteit samenhangend nog wel mogelijk?

Op welk moment dacht je dat we te vasthoudend waren?

Was er recentelijk een moment waarop de kernkwaliteit zingeving gericht uit het oog was geraakt?

Waarden

Kun je een ervaring noemen waarin het mede mens zijn met de ander voorop stond?

In welke situatie stond gelijkwaardigheid van mensen onder druk?
Geef een voorbeeld waarin jij zorgde dat iemand menswaardig werd behandeld.

Welke concrete stappen zet jij om mensen erbij te laten horen?
Aan wie denk jij als je zegt: 'Ik heb hem / haar tot zijn / haar recht laten komen.'?

Wie heb jij zien veranderen en hoe?

Op welke manier ervaren volgens jou mensen met wie we in ons werk te maken hebben, zin in hun leven?

Noem tenminste twee voorbeelden.

Houding

Geef een voorbeeld van jouw gedrevenheid en een van gedrevenheid die je zag bij een collega.

Op welke moment voelde jij je vastberaden?

Wanneer wist je van doorzetten?

Herinner je je iemand die bij het Leger des Heils aanklopte voor wie wij nieuwe kansen zagen, die anderen wellicht niet zagen?

Wanneer had jij geduld ook al werd dat op de proef gesteld?

Wat doe je, als je je geduld verliest?

Kun je een paar voorbeelden geven waarin jij creatief bent geweest in jouw werk?

Als het gaat om meer het goede gedrag te benadrukken dan het foute gedrag te bestraffen, hoe ligt de verhouding tussen die twee op jullie afdeling?

Welke andere talenten - anders dan alleen je beroeps-competenties - die je hebt, zet jij in bij je werk?

Richtlijnen voor het handelen

Als medewerker van het Leger des Heils ben je praktisch ingesteld, ziet het werk, handelt snel, wacht niet af en is je handelen in de eerste plaats 'hier en nu'.

Geef twee concrete voorbeelden van deze manier van handelen.

Wat betekent in jouw concrete werksituatie dat je oog hebt voor de directe fysieke noden van mensen, zoals eten, drinken, kleren, een warme douche, een bed, basisveiligheid?

'Heel de mens' zegt een richtlijn. Hoe doe jij dat in een concrete huidige situatie?

Hoe heb jij pas nog de kaders uitgedaagd omwille van een cliënt?

Kun je een voorbeeld geven hoe jij in een situatie gewerkt hebt met de trits vertrouwen wekken - winnen - waarmaken?

Hoe breng jij in chaotische situaties orde en rust?

Geef een voorbeeld hoe je met iemand gewerkt hebt in de volgorde: voordoen - meedoen - samendoen - nadoen

Hoe heb jij de 'kunst van het verleiden' in een recente situatie toegepast?

Vertel een voorbeeld hoe bij jullie op de afdeling een kleine stap van iemand werd gevierd.

Wat was er aan voorafgegaan toen je onlangs iemand zag groeien in zijn of haar zelfvertrouwen?

Wanneer heb jij voor het laatst jouw persoonlijke geloofs-beleving in het gesprek gebracht in een cliëntsituatie?

Welke richtlijnen vind jij het meest ingewikkeld?

Dilemma's

Er zijn vijf dilemma's genoemd die eigen zijn aan de Leger des Heilsaanpak.

Waar plaats jij jezelf op de lijn afstand - nabij?

1 = heel afstandelijk, 10 = heel nabij 10.

Voel je je daar goed bij of zou je anders willen?

Waar plaats jij jezelf op de lijn laat maar gaan - corrigeren?

1 = heel erg laten gaan, 10 = heel erg corrigerend.

Voel je je daar goed bij of zou je anders willen?

Hoe zou jij willen, dat je leidinggevende je als het ware 'decharge' verleent van je werk?

Een van de benaderingen benadrukt het belang van de eigen kracht van de cliënt. Kun je - met een voorbeeld - een grens aangeven van dit principe?

Waar voel jij je het meest bij thuis: bij het hier en nu en het praktisch handelen of meer bij het lange termijn perspectief?

Waar ben je goed in?

Als je kiest voor het eerste, wat vind je lastig aan het tweede?

Doelen

Er zijn drie hoofddoelen genoemd van de aanpak door het Leger des Heils.

Wat draagt volgens jou het meeste bij aan het behoud en het herstel van de zelfstandigheid? Geef drie factoren.

Geef een recent voorbeeld van de manier waarop je kans hebt gezien de aansluiting met de samenleving weer te

realiseren. Wat was ervoor nodig om juist dat te realiseren?
Neem een naaste collega in gedachten en geef aan op welke manier die 'zingeving' verwerkt in zijn of haar werk.

De mens centraal

Hoe ga jij om met de spanning tussen de eigenheid van de ander en jouw verantwoordelijkheid als medewerker?

Ethische principes

Mensen kunnen hun eigen keuzes maken.

Wanneer had je voor het laatst moeite met het ethisch principe van autonomie?

Kun je een situatie noemen waarin weldoen een zware opgave was?

Geef een situatie waarin een ander in het werk toch schade werd berokkend. Was dat vermijdbaar?

Hoe voelde je je daarbij?

Het doen van recht is een ingewikkelde opgave.

Wanneer stond je voor het laatst voor die opgave in je werk?

Sociaal competent

Als het gaat om 'positief tegemoet treden', hoe beoordeel jij je omgang met anderen in jouw manier van werken?

En hoe ervaren anderen jouw optreden?
Vind jij, dat je altijd - ook buiten je werk om - een voorbeeld zou moeten zijn voor anderen?

Samenleving

Wat doe jij om mensen te stimuleren tot een zinvolle dagbesteding?

Geef een voorbeeld van hoe jij anderen of de samenleving betreft bij jouw en ons werk.
Welke mogelijkheden zie je nog meer bij jullie in de vestiging?

De vreugde delen

Daden en woorden hebben elkaar nodig. Hoe is bij jou de verhouding tussen met daden en met woorden het evangelie delen?

Kan je aangeven wat je daarin zou willen leren?

EN VERDER

Regels

Wat is jouw verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat mensen volgens afspraken die gemaakt zijn, worden ondersteund?

Collega's

Wat betekenen collega's voor jou?

Aandacht

Geef een voorbeeld van de manier waarop jij als collega en jij als deel van een team meeleeft met het leven van andere collega's. Geef vijf manieren waarop je een collega in zijn werk bij staat. Geef drie voorbeelden van manieren waarop je dat volgens jou beter niet kunt doen.

Wat doe jij - ook als leidinggevende - om collega's die in hun idealisme of geloof dreigen te bezwijken, bij te staan?

Leidinggeven

Wat zijn voor jou vijf kernwoorden van leidinggeven?

Kun je twee voorbeelden geven van de manier waarop Jezus Christus leiding gaf?

Bezinning

Hoe laaf jij je aan de Bron?

Kun je aangeven op welke manier jij opnieuw inspiratie voor je werk vindt?

Hoe heb jij in je werk aandacht voor inspiratie?

Omgeving

Wanneer was je voor het laatst 'ambassadeur' voor onze organisatie?

Welke twee elementen benadruk jij dan in jouw ambassadeurschap?

Op welke wijze ben jij bereid om ten opzichte van de omgeving waar nodig te delen van jouw inspiratie?

Materialen

Hoe ga jij om met de spullen op je werk?

'Soberheid' en 'duurzaamheid' zijn leidend in de manier waarop we met materialen omgaan. Hoe sta jij tegenover het begrip 'soberheid' ?

Kleding

Hoe sta jij tegenover het dragen van de Leger des Heils-kleding?

In welke omstandigheden zou je die kleding volgens jou goed kunnen dragen?

Geef een concreet voorbeeld waarin je je bewust was van de verantwoordelijkheid die het dragen van deze kleding met zich meebrengt.

Middelengebruik

Het Leger des Heils is een geheelonthoudersorganisatie.

De interne regelingen gelden voor heilsoldaten.

Zijn er momenten in je werk waarop je dit gegeven ingewikkeld vindt?

Welke?

Met liefde werken

Kun je de voor jou twee grootste uitdagingen in je werk noemen?

Wat betekent voor jou de uitdaging om tegelijk vakbekwaam én gelovig je werk te doen?

Gezegend

Wanneer voelde jij je voor het laatst echt een gezegend mens?

Op welke manier ben je een ander tot zegen?

Colofon

'Met liefde werken'

Over de Leger des Heilsaanpak

Tweede gewijzigde druk

Tekst: Hans Blom met bijdragen van Cornel Vader

Lay-out: Paul Wolters, Woltersvormgeving.nl, Almere

© 2014, Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg

Postbus 3006, 1300 EH Almere

Dit i.d.boek (spreek uit ie-dee-boek) is deel 3 van een serie die wordt uitgegeven om medewerkers te ondersteunen om professioneel te werken met en vanuit de christelijke identiteit. In i.d.boeken worden ideeën gegeven op het gebied van i.d., identiteit.

